

PERIODIEK

NIEUWSBRIEF

Vlaams Geneeskundigenverbond

56ste Jaargang

Tweemaandelijks Tijdschrift

Januari-Februari 2001 - Nr 1

Afgiftekantoor: 2000 Antwerpen 1

Inhoud

VOORWOORD	1
BALANS – E. Ponette	2
FINANCIELE TRANSFERS	4
FORUM	
De opvang van (Nederlandstalige) patiënten door de spoeddiensten te Brussel... (M. Verkouter, L. D'Hooghe)	8
STANDPUNTEN VAN OVV EN AK- VSZ	12
BRIEFWISSELING	17
VGV-CULTUUR	21

Voorwoord

Aan de leden van het Vlaams Geneeskundigenverbond,

De jaarwende is traditioneel een periode van reflectie, en men wenst elkaar dan ook het beste toe.

Ik hoefde eigenlijk niet lang na te denken om te weten wat ik U moest wensen, ik wens U ... een zelfstandig Vlaanderen!

Misschien klinkt mijn wens utopisch, sommigen zullen zelfs zeggen onrealistisch. Vooral de "real-politici" zullen mij een dromer noemen. Maar de Vlaamse Beweging moet niet alleen drukken en wegen op de Vlaamse politici, we moeten hen ook onze dromen aanreiken.

Zo droom ik in deze nieuwjaarmaand van een Vlaanderen, waar Vlaamse (?) politici geen burgemeester meer kunnen worden dankzij het FDF; waar federale eerste ministers hun eigen volk niet meer belleggen en bedriegen; waar federale ministers de taal van de meerderheid machtig zijn en daadwerkelijk spreken; of beter nog, ... waar er geen federale ministers meer zijn.

"Moenie jou drome laat nat reën nie!" zei men mij destijds in Zuid-Afrika.

Ik laat mijn dromen niet natregenen, en vraag aan U om de Vlaamse Beweging te steunen en te stimuleren. Om te beginnen door niet te vergeten in deze januarimaand meteen Uw lidmaatschap van het VGV te hernieuwen. Deze realistische vraag brengt ons weer met beide voeten op de grond.

Vriendelijke groet,
Jan Van Meirhaeghe
Secretaris VGV

BALANS

HET SINT - HEDWIGAKKOORD MOET AANGEPAST WORDEN

De Vlaamse fiscale autonomie werd uitgebreid, de gemeente- en provinciewetgeving komen eindelijk in Vlaamse handen en de ontwikkelingssamenwerking wordt gedeeltelijk een Vlaamse bevoegdheid.

En toch voldoet het akkoord, dat op 16 oktober (Sint Hedwig) werd gesloten in de Lambermontstraat, tussen onderhandelaars van de federale regering, de regionale regeringen en de regeringspartijen, ons helemaal niet.

Is de Vlaamse beweging dan een bende onverbeterlijke kniesoren en principiële negativisten ?

Neen, er zijn meerdere grondige redenen voor ons verzet.

1. De fiscale autonomie is te beperkt.

Vlaanderen wordt fiscaal bevoegd over slechts 25,8 % van zijn inkomsten in 2004. Dat is natuurlijk een vooruitgang t.o.v. de huidige 10 %, doch nog ver verwijderd van de 53,5 % fiscale autonomie van de Zwitserse kantons, en zelfs van de 45 % fiscale autonomie van de Vlaamse steden en gemeenten. Bovendien geldt die fiscale autonomie enkel voor de vroegere gewestbelastingen, nu uitgebreid met o.a. het kijk- en luistergeld, en voor slechts 6,75 % van de totale personenbelasting. Deze fiscale autonomie wordt uitsluitend toegekend aan de gewesten ; de gemeenschappen krijgen dus niet de minste fiscale autonomie. Bemerkt tenslotte dat de vennootschapsbelasting helemaal buiten de fiscale autonomie wordt gehouden.

Maar goed, elke "stap vooruit" moet toegejuicht worden, ware het niet dat het akkoord een aantal onverteerbare elementen bevat.

2. De geldtransfers van Vlaanderen naar Wallonië en Brussel, de terugbetaling van de overheidsschuld nog buiten beschouwing

gelaten, zijn tussen 1996 en 1999 gestegen van 186,5 tot 199,1 miljard frank.

Welnu, door de nieuwe financieringswet nemen de geldtransfers nog verder toe. Inderdaad het aandeel van de "onderwijsdotatie" voor de Vlaamse gemeenschap daalt van 57,55 % naar 57,08 % : dit betekent voor Vlaanderen een bijkomend jaarlijks verlies van 1,7 miljard frank. Laten we toch niet vergeten dat we, op basis van het aandeel van de Vlaamse gemeenschap van 64,02 % in de personenbelasting (aanslagjaar 1999), jaarlijks 25,2 miljard meer zouden moeten krijgen dan het nieuw akkoord ons toekent voor het onderwijs.

Als zoethoudertje krijgen we te horen dat de bijkomende middelen voor het onderwijs, geëist door de Franstaligen, vanaf 2012 uitsluitend volgens de sleutel van die personenbelasting zullen worden verdeeld.

3. Doch er is meer. De gewestvorming met drie wordt door het akkoord duidelijk versterkt.

Vooreerst geldt de toegenomen fiscale autonomie uitsluitend voor de gewesten, niet voor de gemeenschappen. Erger zelfs : het kijk- en luistergeld, dat tot hier toe de enige eigen belasting van de gemeenschappen was, wordt nu naar de gewesten overgeheveld. Dit brengt bijvoorbeeld mee dat de Vlaamse regering het kijk- en luistergeld voor de Vlamingen in Brussel niet meer kan afschaffen.

Bovendien wordt de gemeentewetgeving niet alleen naar Vlaanderen en Wallonië, doch ook naar Brussel overgeheveld, zodat de Vlaamse macht in de Brusselse gemeenten verder wordt uitgehold, zonder dat de Vlamingen bijkomende waarborgen krijgen noch in het Brussels gewest, noch in de Brusselse gemeenten.

Brussel wordt bijgevolg meer en meer een derde gewest met meer financiële middelen en een grotere fiscale bevoegdheid zonder bijkomende waarborgen voor de Vlamingen. Zo worden de Brusselse Vlamingen steeds meer afgesneden van Vlaanderen en wordt hun positie steeds maar zwakker : we verliezen Brussel.

4. De faciliteiten voor de Franstaligen in de Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel worden in een bijzondere wet gebetonneerd en er is geen sprake van de splitsing van het kiesarrondissement Brussel - Halle - Vilvoorde. Bovendien worden de reeds bestaande waarborgen voor de politieke vertegenwoordiging van de Vlamingen in het Brussels hoofdstedelijk gewest afhankelijk gemaakt van de herbevestiging van de faciliteiten voor de Franstaligen in de rand- en faciliteitengemeenten.

5. De defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking keuren we in principe natuurlijk goed, doch ze wordt beperkt tot de huidige bevoegdheden van gemeenschappen en gewesten. Het resultaat van dit heterogeen overhevelingspakket wordt een poespas die door de unitaristische groepen zal aangegrepen worden om elke verdere stap in het Vlaamse zelfbestuur belachelijk te maken. Bovendien poogt Minister van buitenlandse zaken L. Michel belangrijke delen van ontwikkelingssamenwerking naar zich toe te trekken.

Tenslotte zou het akkoord pas ingaan in 2004, d.w.z. in volgende legislatuur. Is ons scepticisme dan niet gewettigd ?

6. Er wordt in het akkoord met geen woord gerept over de overheveling van gezondheidszorgen en gezinsbijslagen naar de gemeenschappen, hoewel dat duidelijk als programmapunt voor de eerste helft van deze legislatuur vermeld staat in het Vlaams regeerakkoord van juli 1999.

We willen wel geloven dat die intentie blijft bestaan bij Minister-president P. Dewael en zijn regering, doch we zien niet goed in welk drukkingsmiddel hij nog achter de hand houdt om de Franstaligen daarover aan de onderhandelingstafel te krijgen, nu de Franstalige gemeenschap en het Brussels gewest hun gevraagde geld gekregen hebben. Bovendien zal de overheveling van gezondheidszorgen en gezinsbijslagen naar de gemeenschappen bemoeilijkt worden door de versterking van Brussel als derde gewest.

Ons besluit is dat de positieve punten in het akkoord duidelijk niet opwegen tegen de reeds gekende stappen achterwaarts : de versterking van Brussel als derde gewest en de toename van de geldtransfers uit Vlaanderen.

Wij vragen dan ook aan de Vlaamse verkozenen in Vlaams Parlement, federale Kamer en Senaat om het akkoord in zijn huidige vorm niet goed te keuren, doch om het grondig aan te passen en de sociale zekerheid er bij te betrekken.

Wij rekenen daarvoor ook op de steun van onze Minister-president en zijn Vlaamse regeringspartners.

Prof. Dr. Eric Ponette
Voorzitter Vlaams Geneeskundigenverbond

P.S.: Deze tekst werd op 22 december gepubliceerd in "Gazet van Antwerpen" en mede-ondertekend door Dokter Walter Peeters en de Heer Jürgen Constandt.

... De spanningen tussen het Noorden en het Zuiden van het land, spanningen die het gevolg zijn van de onafgewerkte staatsvorming en inzonderheid van de voor het Noorden catastrofale financiële regelingen, zullen vroeg of laat aanleiding zijn tot een politieke kortsluiting. Zo lang gaat de kruik te water tot ze barst.

Prof. Robert SENELLE -
F.E.T. - 13.09.00

<http://www.vgv.be>

?? **Nog meer informatie**
?? **Makkelijk om te reageren**
?? **Of in discussie te treden**

DE FINANCIËLE TRANSFERS UIT VLAANDEREN

Inleiding

Dat er binnen België financiële transfers uit Vlaanderen bestaan, werd in de literatuur na de laatste wereldoorlog voor het eerst uitgebreid en kwantitatief aangetoond door professoren van het departement Economie van de K.U. Leuven door publicaties over de jaren 1975 tot 1985 in 1988 (1), 1990 (2) en 1991 (3).

Later volgden een studie door Michel Dethée, de toenmalige opdrachthouder bij de SERV, over het jaar 1989, gepubliceerd in 1991 (4), een actualisering van de Leuvense studie over het jaar 1990, gepubliceerd in 1993 (5) en een studie van de Vlaamse universitaire onderzoeksgroep SZ 2002, eveneens over het jaar 1990 en gepubliceerd in 1994 (6).

In 1997 verscheen een licentiaatswerk van Gerd Dottermans over geldtransfers in de toen nog niet bestudeerde periode, namelijk 1955 tot 1975 (7).

In 1998 publiceerden Edwin De Boeck en Johan Van Gompel een actualisering van de geldtransfers tussen de Belgische gewesten voor de jaren 1990 tot 1996 (8).

Over het jaar 1996 verscheen in 1999 een aanvullende studie door Prof. em. W.K. Brauers (9); die studie werd samengevat en gecommentarieerd in Periodiek Nieuwsbrief nr 3 van 1999.

Een nieuwe actualisering tot en met het jaar 1999 door de KBC-studiegroep (Edwin de Boeck) verscheen recent in november 2000 (10). Het is deze laatste studie die we in 3 tabellen kort samenvatten en bespreken.

Voornaamste elementen van de KBC-studie

Het uitgangspunt is dat er een geldtransfer tussen de gewesten ontstaat telkens een gewest, via een bepaald kanaal, meer of minder bijdraagt in de nationale geldpot dan het terugkrijgt. Elke afwijking van deze 'juste retour' geeft aanleiding tot een transfer tussen de gewesten.

1. Actualisering van de geldtransfers uit Vlaanderen

De evolutie van de financiële transfers uit Vlaanderen tussen 1990 en 1999 is samengevat in tabel 1. Daaruit kan men afleiden dat het transferbedrag, uitgedrukt in miljarden BEF, van jaar tot jaar steeg tot 199,1 miljard in 1999. Uitgedrukt in % van het primaire inkomen, daalde het transferbedrag tussen 1997 en 1999 van 3,8 tot 3,6.

In tabel 2 tonen de auteurs aan welke transferkanalen zij bestudeerd hebben: de sociale zekerheid (SZ), de federale overheidsbegroting (federale ontvangsten en uitgaven) en de financiering van de regio's (overgedragen personenbelasting en BTW volgens de financieringswet van 1989). Uit deze tabel kan men eveneens afleiden dat het SZ-kanaal doorweegt met 55,4 % van het totale transferbedrag; de federale overheidsbegroting is goed voor 25,1 % en de financiering van de regio's voor 19,5 % van het totale transferbedrag.

De auteurs vermelden dat er eveneens geldtransfers tussen de gewesten gebeuren via de afbetaling van de interestlasten van de overheidsschuld en vermelden dat die becijferd werden op meer dan 140 miljard BEF in 1985, verwijzend naar de studie van P. Van Rompuy en V. Bilsen (1).

De auteurs van de KBC-studie geven er echter om technische redenen de voorkeur aan om de interregionale effecten van de overheidsschuld buiten het beeld van hun transferberekening te houden.

2. Vooruitblik in verband met de geldtransfers uit Vlaanderen

In tabel 3 doen de auteurs een poging om in de toekomst te kijken tot het jaar 2030, in het licht van de snellere bevolkingsveroudering in Vlaanderen in vergelijking met Wallonië en Brussel.

Daarvoor deden ze een simulatiestudie met twee hypothesen.

Simulatie I berekent wat het effect op de transfers tussen de gewesten tot 2030 zou zijn, in de veronderstelling dat de productiviteit en de werkende beroepsbevolking in elk gewest gelijk blijven op het niveau van 1999. De tabel toont aan dat in deze hypothese de transfer van Vlaanderen naar de andere gewesten slechts tijdelijk afneemt en na 2010 terug begint op te lopen.

In simulatie II wordt verondersteld dat Brussel en Wallonië erin slagen tussen 2000 en 2030 een inhaalbeweging te maken tegenover Vlaanderen inzake werkgelegenheidsgraad tot

op het huidige Vlaamse niveau en dat de productiviteit zich in elk gewest gelijk ontwikkelt. De tabel toont aan dat de interregionale transfers onder die voorwaarden wel geleidelijk en duurzaam zouden worden afgebouwd.

Commentaar bij de KBC-studie

Deze studie toont vooral aan dat de jaarlijkse geldtransfers uit Vlaanderen zeer groot blijven: bijna 200 miljard BEF in 1999, zonder rekening te houden met de transfers via de afbetaling van de interestlasten van de overheidsschuld.

In de hypothese dat die ongewijzigd zouden zijn sinds 1985, moet aan het jaarlijks transferbedrag 143 miljard BEF toegevoegd worden (1, 2, 3), wat uitkomt op 342 miljard BEF.

Hierbij rijst de bedenking welke projecten de Vlaamse regering zou kunnen verwezenlijken bvb. inzake onderwijs, wetenschappelijk onderzoek, gezondheidsbeleid, ... indien zij over die enorme bedragen zou kunnen beschikken.

In hun simulatiestudie naar de toekomst toe stellen de auteurs dat de snellere bevolkingsveroudering in Vlaanderen tussen 2000 en 2030 de transfers slechts tijdelijk tot 2010 zal temperen. Verder stellen zij dat de transfers slechts duurzaam zullen worden afgebouwd indien Wallonië en Brussel erin slagen tussen 2000 en 2030 het roer helemaal om te gooien inzake economische groei en structurele werkloosheid.

De auteurs voegen daar de bemerking aan toe: 'Die voorwaarden veronderstellen wel een drastische ommekeer van de tendens van de voorbije drie decennia. Sinds 1970 nam de werkende beroepsbevolking in Vlaanderen met ruim 294.000 eenheden toe, terwijl zij in Wallonië en Brussel met respectievelijk bijna 17.000 en 70.000 eenheden terugviel.'

Hierdoor is mijns inziens voldoende aangetoond dat deze voortdurende geldtransfers uit Vlaanderen, waarvan het bestaan bewezen is sinds 1975 (1, 2), en zelfs sinds 1955 wanneer men de periode 1955-1975 over haar geheel bekijkt (7), Wallonië op termijn niet uit de put helpen; ze zijn zelfs contraproductief omdat ze de responsabilisering van Wallonië afremmen.

Het valt op dat het Waalse gewest ook van de Europese Commissie opnieuw een slecht rapport kreeg over de aanwending van de bijkomende 50 miljard BEF Europese subsidies, bij de tussen 1994 en 2000 reeds verleende 60

miljard BEF, bestemd voor de provincie Henegouwen: de regels van de concurrentie worden met de voeten getreden, de keuze van de ondersteunende projecten gebeurt weinig objectief en er worden geen lessen getrokken uit de mislukkingen van het verleden (11).

ULB-professor Henri Capron en andere Franstalige economen duiden een aantal pijnpunten in het Waals economisch herstel aan: passieve mentaliteit en onvoldoende ondernemingsgeest met als resultaat te weinig KMO's, overheersing van het conflictmodel op het consensusmodel, trage werking van de diverse administraties, onaangepast onderwijs, onvoldoende valorisatie van het wetenschappelijk onderzoek, en verder incoherentie in het economisch beleid binnen het Waalse gewest evenals tussen Franstalige gemeenschap en Waals gewest, tenslotte afwezigheid van lange termijnvisie in het economisch beleid van het Waalse gewest (12, 13).

Wallonië zal pas zijn waardigheid terugvinden door het economisch heft resoluut in eigen handen te nemen. Dat laatste wordt echter afgeremd door de aanhoudende geldtransfers uit Vlaanderen. Die geldtransfers zijn dus niet alleen nadelig voor Vlaanderen doch op lange termijn ook voor Wallonië.

Prof. Dr. Eric Ponette

Nota: Het besproken artikel 'Financiële transfers tussen de Belgische gewesten – Actualisering en vooruitblik' verscheen in 'KBC – Economisch Financiële Berichten' op 17 november 2000, en is verkrijgbaar op tel. 02/429 59 53, fax 02/429 52 00 of adres: Havenlaan 2, 1080 Brussel.

Bibliografische referenties

- (1) VAN ROMPUY P. en BILSEN V.: 10 jaar financiële stromen tussen de gewesten in België. Leuvense Economische standpunten. Ed. Centrum voor Economische Studiën, K.U. Leuven, juli 1988.
- (2) ALEN A., BILLIET J., HEREMANS D., MATTHIJS K., PEETERS P., VELAERS J.: Rapport van de Club van Leuven – Vlaanderen op een kruispunt. Sociologische, economische en staatsrechtelijke perspectieven, P. VAN ROMPUY Ed., Lannoo – Universitaire Pers Leuven, 1990, p 140-151.
- (3) DE GRAUWE P.: Denkoefeningen over de regionalisering van de Belgische overheidsschuld. Leuvense Economische standpunten. Ed. Centrum voor Economische Studiën, K.U. Leuven, november 1991.
- (4) DETHEE M.: Regionale analyse van de Sociale Zekerheid 1985-1989, in 'Sociale Zekerheid en Federalisme', H. DELEECK Ed., die keure, Brugge, 1991, p 7-45.

- (5) VAN OVERTVELDT J.: Cijfers zonder maskers (Studie van P. Van Rompuy en V. Bilsen). Trends 17.06.93.
- (6) DEMEESTER N., YVERGNEAUX R., VAN ROMPUY P.: Normatieve en macro-economische analyse van de interregionale stromen in de sociale zekerheid. Vlaamse onderzoeksgroep sociale zekerheid 2002, Acco, Leuven, 1994.
- (7) DOTTERMANS G.: Financiële stromen tussen de gewesten in België 1955-1975, Licentiaatsverhandeling Toegepaste Economische Wetenschappen, Promotor: Prof. Dr. E. BUYST, K.U. Leuven, 1997.
- (8) DE BOECK E. en VAN GOMPEL J.: Financiële stromen tussen de Belgische gewesten opnieuw bekeken, in 'Een Vlaamse fiscaliteit binnen een economische en monetaire unie', Ch. VANDERVEEREN en J. VUCHELEN Eds., Intersentia Rechtswetenschappen, Antwerpen – Groningen, 1998.
- (9) BRAUERS W.K.: Het bruto regionale product van Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Working Paper 99/02, Departement Toegepaste Economische Wetenschappen, Universiteit Antwerpen, 1999.
- (10) DE BOECK E. e.a.: Financiële transfers tussen de Belgische gewesten – Actualisering en vooruitblik, Economisch Financiële Berichten KBC, 17.11.2000.
- (11) FONTEYN G.: Europese Commissie geeft Walen slecht rapport. De Standaard, 5.12.2000.
- (12) FONTEYN G.: Franstalige economen hard voor Waalse politici. De Standaard, 24.11.2000.
- (13) HENS E.: Wallonië moet mentaliteit van goede huisvader overstijgen. De Financieel Economische Tijd, 27.12.2000.

Tabel 1: Evolutie van de financiële transfers uit Vlaanderen (1990-1999)

	1990	1995	1997	1999
in miljarden BEF	144,1	177,4	193,1	199,1
in % van het primaire inkomen	3,7	3,7	3,8	3,6

Tabel 2: Verdeling van financiële transfers uit Vlaanderen in 1999

	Miljard BEF	%
via SZ	110,2	55,4
via federale overheidsbegroting	50,0	25,1
via financiering van de regio's	38,9	19,5
Totaal	199,1	100,0

Tabel 3: Toekomstperspectief (1999-2030) i.v.m. financiële transfers uit Vlaanderen (in miljarden BEF, constante prijzen)

	1999	2010	2020	2030
Simulatie I (werkende bevolking ongewijzigd)	199,1	172,4	180,9	210,2
Simulatie II (regionale nivellering werkgelegenheids-graden)	199,1	92,1	53,6	21,7

Het Belgische Rode Kruis

Het Belgische Rode Kruis beschikt over twee "Diensten voor het Bloed" (een Vlaamse en een Franstalige) en over een Bloedtransfusiecentrum te Brussel.

In het Financieel Verslag 1999 lezen we dat het boekjaar 1999 voor de Vlaamse Dienst afgesloten werd met een winst van 202,8 miljoen BEF (bij een omzet van 1,930 miljard BEF) en dat het boekjaar 1999 voor de Franstalige Dienst afgesloten werd met een verlies van 11,7 miljoen BEF (bij een omzet van 0,908 miljard BEF).

Daarbij rijzen enkele vragen.

Wat is de oorzaak van dit balansverschil ? En verder, zijn beide kassen gescheiden of zijn het communicerende vaten ?

Indien we het antwoord op deze vraag vernemen, houden we u op de hoogte.

E.P.

...Het cordon sanitaire veroorzaakt een drukkend politiek-intellectueel klimaat dat problemen verdoezelt of ontkent.

...

Het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding van Johan Lemans dagvaardt vzw's van het Vlaams blok wegens inbreuken op de anti-racismewet en legt teksten van het partijprogramma voor. Johan Lemans verwacht racisme met populisme. Met een dergelijke begripsverwarring kan men de halve Wetstraat dagvaarden.

...

Indien de doctrine-Lemans zou worden toegepast, zou Tobback niet in het Leuvense stadhuis zitten maar in Leuven-Centraal.

Derk-Jan Eppink - D.S. - 20.10.2000

...

Het ergerlijke in deze is de vanzelfsprekendheid waarmee dit soort van lang bevochten regels en evenwichten ter discussie worden gesteld. Er zijn even niet voldoende Vlaamse soldaten ? Weg dan maar met de verdeelsleutel, bon débarras. Er zijn te weinig Franstalige parketmagistraten in Brussel die voldoende Nederlands kennen ? Schaf af dat examen, het dient toch tot niets.

Dirk Achten - D.S. - 04.11.2000

Samenhangend met dit maatschappelijk probleem is de demografische evolutie. Momenteel zoekt de overheid een oplossing in het massaal aantrekken van circa 75 miljoen nieuwe immigranten in Europa. Is dit geen gemakkelijksoplossing ? Zo moeten onze politici, badend in het comfort, niet zoeken naar een geïnspireerd gezins- en kindvriendelijk beleid.

Piet Cleemput - F.E.T. - 04.11.2000

FORUM

De opvang van (Nederlandstalige) patiënten uit Brussel en Vlaams Brabant door de spoeddiensten van het Brussels hoofdstedelijk gewest

Myriam Verkouter en Dr. Luc D'Hooghe

Over de dringende hulpverlening en de opvang van de - vooral Nederlandstalige - patiënten in de Brusselse ziekenhuizen werden de voorbije maanden de nodige artikels geschreven en parlementaire vragen geteld. Afhankelijk van het standpunt dat men innam en van de invalshoek waaruit men vertrok kwam men tot verschillende vaststellingen en interessante bemerkingsen die op hun beurt aanleiding konden geven tot voorstellen voor oplossingen om aan het communicatieprobleem van de Brusselse urgentiediensten te verhelpen. We bespreken de voor ons relevante invalshoeken en plaatsen de resultaten van het recente communicatieonderzoek in het

huidige maatschappelijke debat over de nood aan tweetalige spoeddiensten in het Brusselse hoofdstedelijk gewest.

Het initiële vertrekpunt van het onderzoeksproject "kwaliteit van de communicatie in de contacten van de patiënten en van de huisartsen met de Brusselse verzorgingsinstellingen⁽¹⁾ was het fundamentele recht van de patiënt op een goede verzorging in zijn eigen taal. Om wetenschappelijke redenen werd het onderzoek ingekaderd in de vraagstelling omtrent de algehele communicatie. We stelden vast dat de evaluatie van de communicatie tussen hulpverlener en hulpvrager verslechterde naarmate de patiënt minder controle op het keuzeproces had. Tijdens een spoedopname is de keuze beperkt tot het dichtstbijzijnde ziekenhuis en beslist de patiënt zelden waar hij wordt opgenomen en door wie hij wordt verzorgd.

Op de vraag hoe de communicatie op de spoed verliep, reageerde 57 % van de ondervraagde patiënten, die via een spoedopname in het ziekenhuis belandden, negatief. We maakten hierbij een onderscheid tussen patiënten die de spoed bezochten op eigen houtje, op aanraden van hun huisarts of familie en patiënten die door de dienst 100 naar het ziekenhuis werden gebracht. Patiënten die zelf het initiatief namen of op aanraden van hun huisarts of familie naar de spoedafdeling van een ziekenhuis reden waren minder ontevreden (45 %) dan patiënten die via de dienst 100 werden vervoerd (62.5 %). Als commentaar bij de slechte evaluatie gaven een aantal patiënten indicaties: het Franstalig karakter van de dienst, het gebrek aan verstaanbare uitleg door de artsen en verplegers van wacht, de lange wachttijden, enz...

Aan de huisartsen werd gevraagd naar hun persoonlijke ervaringen en professionele contacten met de urgentiediensten van de Brusselse ziekenhuizen en welke ziekenhuizen hun

voorkeur genoten. Tien vaststellingen weerhielden onze aandacht. In de eerste plaats is er geen noemer voor 'de spoeddienst': bepaalde diensten werken beter dan andere en veel hangt af van de personen die van wacht zijn (secretariat, verpleger en arts/specialist). Meer dan op de andere diensten is het probleem van de stagiairs en buitenlandse dokters problematisch op de urgentiediensten. Ten vierde is er een duidelijk verschil tussen de diensten met en zonder inslapende arts/specialist. Ten vijfde wordt er veel te weinig rekening gehouden met de eerste lijnszorg: heel veel problemen (en niet in het minst taalproblemen) kunnen vermeden worden als de huisarts wordt ingeschakeld⁽²⁾. Daarenboven stijgt de tevredenheid van de patiënt over de communicatie wanneer de huisarts zelf voor het ziekenhuis koos: naar bepaalde spoedafdelingen wordt liever niet verwezen en indien er een keuzemogelijkheid is, genoten het A.Z.-V.U.B. en Sint-Elisabeth duidelijk de voorkeur van Brusselse huisartsen en hun collega's uit de rand. Vervolgens worden meer dan in de andere steden de urgentiediensten in een hoofdstad 'misbruikt' omdat de patiënt enerzijds niet over een huisarts beschikt en anderzijds omdat de (financiële) drempel om naar een urgentiedienst te gaan bijzonder laag is. Als gevolg hiervan zorgen de houding en de mentaliteit van de 'gehaaste' patiënt ook voor extra communicatieproblemen. Ten slotte maakt het taalprobleem deel uit van een groter gebrek aan communicatie vanwege de urgentiediensten. Alle huisartsen waren ervan overtuigd dat iedere urgentiedienst, ongeacht het statuut van het betrokken ziekenhuis, tweetalig zou moeten zijn. Nederlandstalige huisartsen uit de rand reageerden hierop feller dan hun Brusselse collegae; vooral wanneer ze in de Vlaamse rand rond Brussel geconfronteerd worden met Franstalige MUGs en spoeddiensten.

Tot voor kort diende alleen de juridische verfijning van de gecoördineerde taalwetten van 1966 als antwoord op de vraag of de medische urgentiediensten wel of niet tweetalig moeten zijn. Hierbij maakte de regelgever een onderscheid tussen universitaire, private en openbare ziekenhuizen. Hoewel de drie universitaire ziekenhuizen actief patiënten rekruteren in het Brussels hoofdstedelijk gewest en in de rand en bijgevolg in contact komen met personen behorende tot de twee politiek dominante taalgroepen, zijn ze mono-communautaire en hangen ze af van hun respectieve gemeenschappen: de Vlaamse Gemeenschap is bevoegd voor het A.Z.-V.U.B. en de Franstalige Gemeenschap voor Erasme en Saint-Luc. Geen van beide Gemeenschappen voorzag in een speciale regeling voor de universitaire ziekenhuizen op Brussels grondgebied en verplichtte zijn personeel aldus niet tweetalig te zijn: ook niet op de spoeddiensten. Tegenover de universitaire mono-communautaire ziekenhuizen staan de algemene ziekenhuizen, die bijna allemaal gekozen hebben voor een bicommunautair statuut. Deze bicommunautaire ziekenhuizen richten zich tot de twee politiek erkende taalgemeenschappen in Brussel en worden verondersteld een tweetalige dienstverlening te garanderen. De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie⁽³⁾ blijft echter een onderscheid maken tussen de openbare en privé ziekenhuizen, althans wat de toepassing van de taalwetgeving betreft. Voor de openbare ziekenhuizen geldt een verplichte tweetaligheid, voor de privé eerder een gewenste. De tien privé-ziekenhuizen zijn inzake tweetaligheid op het vlak van hun organisatie, noch op het vlak van hun functioneren gebonden aan enige wettelijke verplichting. Ze worden verondersteld de nodige inspanningen te leveren ten einde een tweetalige dienstverlening te verzekeren, maar hun

taalgebruik wordt door geen enkele instantie gesubsidieerd, gecontroleerd laat staan gesanctioneerd. De negen openbare ziekenhuizen die sinds 1996 deel uitmaken van de *Interhospitalenkoepel van de Regio voor Infrastructurele Samenwerking* (kortweg IRIS) zijn wel verplicht tweetalig. Als vroegere OCMW – ziekenhuizen behoren ze tot de gedecentraliseerde diensten van de gemeenten, waarop de wet op de plaatselijke diensten van toepassing is, conform de artikelen 17 tot 22 van de gecoördineerde taalwetten⁽⁴⁾. Volgens de huidige interpretatie van de taalwetgeving zijn dus alleen de openbare ziekenhuizen en hun spoeddiensten verplicht tweetalig. Het voornoemde communicatieonderzoek wijst echter op grote tekorten in deze verplichte tweetaligheid.

De strijd van Vlamingen en politici uit Brussel en de randgemeenten om een tweetalige dienstverlening af te dwingen op alle spoedafdelingen, kreeg tot op heden alleen de steun van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Omdat de keuze van de patiënt in nood vaak beperkt is tot het dichtstbijzijnde ziekenhuis, oordeelt de V.C.T. dat er geen onderscheid kan worden gemaakt tussen de spoeddiensten van universitaire, privé of openbare ziekenhuizen. Zo moeten de 16 gespecialiseerde urgentiediensten in Brussel en de 5 diensten waaraan een Medische Urgentie Groep (MUG)⁽⁵⁾ werd toegekend, volgens de adviezen van de V.C.T. derwijze georganiseerd zijn dat ze de taal kunnen respecteren van Franstalige en Nederlandstalige patiënten, omdat ze belast zijn met een opdracht die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat, zoals bedoeld in artikel 1, paragraaf 1, tweede luik van de gecoördineerde taalwetten. Dit veronderstelt dat ten minste de artsen en de verplegers die instaan voor de permanentie van de urgentiediensten en de MUG tweetalig zijn⁽⁶⁾. Deze tweetaligheid is juridisch echter niet

afdwingbaar: de V.C.T. behoort immers niet tot het voogdijsysteem, heeft alleen een adviserende bevoegdheid en kan zelf geen sancties treffen. Daarenboven krijgt het medisch personeel van de universitaire en privé-ziekenhuizen géén taalpremie, in tegenstelling tot hun collega's van de openbare ziekenhuizen.

Dat de juridische afdwingbaarheid van de taalwetgeving meer en meer vertaald wordt in termen van politieke goodwill is niet alleen het gevolg van Vlaamse en Franstalige interpretatieverschillen over taalvrijheid en territorialiteit, maar ook van een politieke machtsstrijd, waar de federale regering de bal terugwerpt naar de gemeenschappen (én omgekeerd) en van een Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat blijkbaar niet zijn volle gewicht in deze strijd wil werpen. Mede door deze losse juridische en politieke structuren is er nood aan een meer kwalitatieve en sociologische benadering in de studie van de spoeddiensten.

Wordt vervolgd...

Het communicatieonderzoek VERKOUTER (M). *Kwaliteit van de communicatie in de contacten van de patiënten en van de huisartsen met de Brusselse verzorgingsinstellingen*. Eindrapport, juni 2000. 214 p + bijlagen is verkrijgbaar bij de Brusselse Huisartsen vzw, t.a.v. Denise van Stappen, Vanderlindenstraat 46, 1030 Schaarbeek (tel. 02/216.79.44).

(1) VERKOUTER (M.) *Kwaliteit van de communicatie in de contacten van de patiënten en van de huisartsen met de Brusselse verzorgingsinstellingen*. Eindrapport, juni 2000. 214 p + bijlagen.

(2) RENIER (W.) en VOSSSEN (J.) *Medi-100. Een project voor de inschakeling van de huisarts in de dringende medische hulpverlening in Brussel*. Studierapport 1994, december 1994. 99p + bijlagen en RENIER (W.) en VOSSSEN (J.) *Medi-100. Een project voor de inschakeling van de huisarts in de dringende medische hulpverlening in Brussel*. Evaluatierapport, september 1993, 209p.

(3) een soevereine instantie gevormd door de twee taalgroepen van de Raad van het Brussels

Hoofdstedelijk Gewest en verantwoordelijk voor de programmering en organisatie van de bicommunautaire ziekenhuizen.

(4) VAN SANTEN (T.) *Taalwetgeving in Bestuurszaken. Opleidingsinstituut van de Federale Overheid*, Brussel, 1998, 121p.

(5) De volgende ziekenhuizen hebben een gespecialiseerde urgentiedienst: verpleegcentrum J. Bracops, ziekenhuiscentrum Etterbeek-Elsene, universitair ziekenhuis Brugmann, Sint-Anna-Sint-Remigiuskliniek, universitair kinderziekenhuis Konigin Fabiola, verpleegcentrum New Paul Brien, Molière-Longchamp ziekenhuis, algemene kliniek Sint-Jan, Frans Gasthuis Konigin Elisabeth, Sint-Etiennekliniek, medisch centrum Edith Cavell, universitair ziekenhuis Sint-Pieter, Sint-Elisabeth ziekenhuis, academisch ziekenhuis – Jette, hôpital Erasme, cliniques universitaires Saint-Luc, en het militair hospitaal. Deze laatste vijf ziekenhuizen beschikken ook over een MUG.

(6) Advies nr 22.030 van 12 februari 1992, Advies 27.240 van 4 juli 1996 en advies 29.336 van 22 oktober 1998.

...
In België wordt het
asielbeleid verward met
het immigratiebeleid.

...
Die twee zaken moeten
absoluut gescheiden wor-
den gehouden.

...
Ik denk bijvoorbeeld aan
Polen en Hongarije.
Iemand die zich van daaruit
aanbiedt, is geen politieke
vluchting. Dat zijn
immigranten. En daar
moeten in afspraak met
andere landen, quota voor
worden opgesteld. Zoals
de Verenigde Staten,
Canada en Australië doen.
Maar dan spreken we dus
over een immigratie- in
plaats van een asielbeleid.

...
Prof. Eric Suy - GvA -
08.11.2000

HERNIEUW NU UW LIDMAATSCHAP !!!

Lidgeld V.G.V.

Steunend lid	3.000 Fr.
Gewoon lid	1.800 Fr.
Tot 10 jaar na diploma	900 Fr.
Arts zonder praktijk	900 Fr.
Abonnement "Periodiek/Nieuwsbrief" voor niet leden	800 Fr.

Postrekening nr. 000-0145403-97 Kredietbank nr. 407-3062251-47 Generale Bank nr. 220-0661040-21

Secretariaat V.G.V. : Ergo de Waellaan 3 – bus 14
2100 Deurne – Antwerpen - Tel: 03/322.28.50 – Fax: 03/322.45.14
Het secretariaat is open alle werkdagen van 9 tot 13 uur

OVERLEGCENTRUM VAN VLAAMSE VERENIGINGEN (OVV)

aan ALLE VLAAMSE POLITICI –
BRUSSEL 2 OKTOBER 2000

Geachte Dames en Heren,

Mogen wij u herinneren aan de 11 juli – verklaring van het OVV, waarin, in verband met de staatshervorming, volgende aanbevelingen werden gedaan, die sindsdien als volgt werden verduidelijkt:

“Het OVV vraagt aan alle Vlaamse politici bij het begin van het tweede regeringsjaar om volgende Vlaamse eisen terug prioritair op de agenda te plaatsen:

de reeds in het Michielsakkoord toegezegde overheveling van de gemeente- en provinciewet naar Vlaanderen, (met inbegrip van de facilitengemeenten) en Wallonië, met behoud van federale bevoegdheid in het Brussels gewest

de splitsing van het kies- en gerechtelijk arrondissement Brussel – Halle – Vilvoorde

de toewijzing van de sociale zekerheid aan de gemeenschappen, voor-eerst de

gezondheidszorg en de gezinsbijslagen

de fiscale autonomie voor de deelstaten (ook de gemeenschappen met keuzemogelijkheid voor de Brusselaars)

de versterking en uitbouw van de Vlaamse structuren te Brussel, ondermeer in de gezondheidszorg, en medebeheer van Vlaanderen over Brussel

de overheveling van het ganse wetenschapsbeleid en van de ontwikkelings-samenwerking naar de gemeenschappen

een rechtstreekse vertegenwoordiging in de Europese organen (met o.a. splitsing van het Belgisch stemrecht).

Het OVV wil dat Vlaanderen eindelijk zijn gelaat aan de wereld kan tonen als een moderne toekomstgerichte staat in Europa, bereid tot openheid naar, en samenwerking met, de andere volkeren in de ganse wereld.”

In het licht van de huidige communautaire gespreksronde tussen de

gemeenschappen vragen wij Uw bijzondere aandacht voor:

de overheveling van de gemeente- en provincie-wet naar Vlaanderen, met inbegrip van de facilitengemeenten, waarbij vanzelfsprekend niet kan geraakt worden aan het territorialiteitsbeginsel

de overheveling van de volledige gezondheidszorgen, met inbegrip van de ziektekostenverzekering, en de gezinsbijslagen naar de gemeenschappen

de fiscale autonomie voor de Vlaamse deelstaat voor de financiering van alle toegekende bevoegdheden, zowel van gemeenschap als gewest.

Wij herinneren U trouwens aan het Vlaamse regeerakkoord van juli 1999 waarin uitdrukkelijk gesteld wordt dat de hervorming betreffende de organieke wetgeving voor gemeente en provincie snel kan

doorgevoerd worden en dat in de eerste helft van deze legislatuur een definitieve oplossing moet worden geboden voor o.a. meer fiscale autonomie en verantwoordelijkheid, evenals voor overheveling van gezondheidszorg en gezinsbijslag. ("Een regering voor de Vlamingen", juli 1999, p. 13, 14, 15)

**PERSMEDEDELING VAN HET
AKTIEKOMITEE VLAAMSE
SOCIALE ZEKERHEID**

Mechelen, 23 oktober 2000

**SINT-HEDWIGAKKOORD:
WOORDBREUK VAN DE
VLAAMSE POLITIEKE PARTIJEN**

In het regeerakkoord van de Vlaamse regering werden "meer fiscale autonomie en verantwoordelijkheid" en "de overheveling van de normerings- en uitvoeringsbesluiten betreffende het gezondheids- en gezinsbeleid naar de gemeenschappen" aangekondigd als "knelpunten waarvoor in de eerste helft van deze legislatuur in het kader van de nieuwe dialoog van gemeenschap tot gemeenschap een definitieve oplossing moet worden geboden".

Tevens werd in hetzelfde regeerakkoord met klem benadrukt dat "alle partijen van de Vlaamse regerings-coalitie die ook in de federale regering verte-genwoordigd zijn, zich engageren om de afspraken van het Vlaamse Regeerakkoord inzake institutionele vernieuwing consequent te verdedigen op het federale niveau".

Het AK-VSZ stelt vast dat het Sint-Hedwigakkoord door Vlaanderen duur wordt betaald en slechts een beperkte fiscale autonomie oplevert.

De Gemeenschappen zullen zelfs over geen enkele fiscale autonomie beschikken. Zij blijven aangewezen op consump-tiefederalisme.

De enige gemeenschapsbe-lasting, het "kijk- en luistergeld", gaat naar de Gewesten. De marges op de personen-belasting blijven ver onder de verwachtingen en worden bovendien in de "Bijzondere Wet" gebeton-neerd. Het solidariteits-mechanisme blijft ongewijzigd.

Het AK-VSZ stelt tegelijk vast dat het Sint-Hedwigakkoord, doordat het de staatshervorming op basis van twee gemeenschappen op een sluiswijze omzet in een gewestvorming met drie, verdere stappen naar Vlaamse zelfstandigheid o.m. een

verdere overheveling van de bevoegdheden inzake gezondheidszorg en kinderbijslag zelfs nage-noeg onmogelijk maakt.

Het Sint-Hedwigakkoord is in zijn huidige vorm voor Vlaanderen onaanvaardbaar. Meer nog het goedkeuren van dit akkoord door de Vlaamse verkozenen in het federaal Parlement zou zonder meer een regelrechte politieke woordbreuk betekenen. Het Aktiecomitee Vlaamse Sociale Zekerheid, dat meer dan 40 Vlaamse verenigingen overkoepelt, roept de Vlaamse Parlementsleden dan ook dringend op dit akkoord niet goed te keuren.

Betreft: Reactie op
bestuursakkoord
Vilvoorde

Organisatie: OVV

Persmededeling,
maandag 4 december
2000

**Biedt Dehaene uitweg
voor Antwerpen ?**

Het dagelijks bestuur van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen stelt vast dat Jean-Luc Dehaene weer een nieuw creativiteitsrecord vestigde bij het samenstellen van een bestuursmeerderheid in Vilvoorde. Zijn aanpak biedt zonder twijfel mogelijkheden om de

aanslepende coalitiebesprekingen in Antwerpen weer vlot te krijgen. Als de Vlaams Blok-fractie collectief ontslag neemt uit de eigen partij, komen er liefst 20 mogelijke coalitie-verruimers bij, wat het vormen van een meerderheid zonder meer zal vergemakkelijken.

Dat Jean-Luc Dehaene zijn persoonlijke loopbaan-planning voorrang geeft op de geloofwaardigheid van de CVP, het Vlaamse karakter van Vilvoorde en een eerlijke houding tegenover de kiezers, is voor onze gewezen premier wellicht een detail.

Het OVV hoopt in elk geval dat de Vlaamse partijen minder machtsbelust reageren op de eisen van de Vlaamse verkozenen van CVP, VLD-VU en SP-Agalev in de Brusselse Gewestraad. Die eisen vormen een logische consequentie van de beloften die de Vlaamse partijen vóór de verkiezing deden in verband met de rechten van de Brusselse Vlamingen. Deze werden in het Sint-Hedwig/Lambertmontakkoord grofweg met voeten getreden. Zij vormen voor het Brussel-luik van het genoemde akkoord een absoluut minimum. Dat Brussel-onderdeel is totaal on-

aanvaardbaar wanneer de noodzakelijke waarborgen niet voorafgaandelijk worden ingeschreven in de wetsontwerpen.

Het OVV blijft overigens van mening dat de gemeente- en provinciewetgeving voor de federale hoofdstad best een federale aangelegenheid blijft, voor zover de politici voor Brussel een federale rol willen blijven voorbehouden. Het OVV beklemtoont dat stevige waarborgen voor de Vlamingen in Brussel van het grootste belang zijn, maar dat vooral de band tussen de Vlamingen in en buiten Brussel essentieel blijft.

Betreft: Onderwijs heeft belang aan splitsing sociale zekerheid

Organisatie: AK-VSZ

ACTIES VLAAMSE ONDERWIJSSECTOR

De onderwijsvakbonden voeren actie voor een betere verloning en omkadering van hun beroep. Terecht.

Hierbij echter drie belangrijke vaststellingen en evenveel vragen.

Eerste vaststelling: enkele maanden geleden steunden de Vlaamse leerkrachten, uit 'solidariteit', de acties van hun Franstalige collega's, namen zelfs deel aan

manifestaties die door de Franstalige onderwijssector werden georganiseerd. De Franstaligen kregen de in een geheim akkoord bij de regeringsvorming Verhofstadt-Michel toegezegde 2,3 miljard bovenop de wettelijk in de "financieringswet" vastgelegde financiering. Aan de rest van hun eisen werd intussen in het voor Vlaanderen zo nefaste "Sint-Hedwigakkoord" door een herziening van de "financieringswet" tegemoetgekomen. Van enige "solidariteit" van de Franstalige leerkrachten nu hun Vlaamse collega's actie voeren is er niets te merken.

Stellen de Vlaamse leerkrachten zich hierbij dan echt geen vragen?

Tweede vaststelling: verschillende recente studies tonen aan dat het gemiddeld loon van de Franstalige leerkrachten een stuk hoger ligt dan dat van de Vlaamse en dat terwijl het Franstalig onderwijs in België toch al veruit het duurste in Europa is.

Vanuit Vlaamse onderwijsvakbondmidden worden daarover blijkbaar geen vragen gesteld.

Vinden zij die onverantwoorde discriminatie dan toch gerechtvaardigd

? Op basis van welke overwegingen?

Derde vaststelling: een paar maanden terug stelde Minister Vanderpoorten uitdrukkelijk dat er over meer geld voor het Vlaamse onderwijs alleen sprake kan zijn in het kader van een ruimere fiscale bevoegdheid. Na

het "Sint-Hedwig-akkoord", waarin een minimale uitbreiding van de fiscale autonomie wordt toegekend en dan nog uitdrukkelijk aan de gewesten (dus niet voor het onderwijs dat een gemeenschapsbevoegdheid is), zwijgt de Minister daarover in alle talen. En ze weet waarom. Niemand uit de

onderwijsvakbondskringen heeft haar tot nog toe aan haar uitspraak herinnerd. Waarom niet?

CARTOON

...

CVP-voorzitter Stefaan de Clerck wrong zich gisteren in allerlei bochten om de Vilvoordse strapatsen van Dehaene goed te praten. De CVP werpt zich, sinds ze in de oppositie zit, op als de enige echte en ultieme "democratische" verdediger van de Vlaamse belangen, tegen de uitverkoop door paars-groen aan de Frans-taligen. Ook die retoriek wordt nu wel erg onge-loofwaardig.

...

Stefaan Huysentruyt
F.E.T. – 05.12.2000

...

De meeste mensen voelen zich Europeaan. Maar niemand zit te wachten op een superstaat, een bureaucratische moloch die aan alle democratische controle ontsnapt en waarin vetbetaalde eurocraten

UITGAVEN VGV

Autokenteken

decalco 50 Fr. + 17 Fr. Port

aluminium 100 Fr. + 32 Fr. Port

Fiscaal dagboek

900 Fr. + 50 Fr. port

...
Er ontwikkelt zich een
nieuwe, *links-libertaire*
intolerantie, die als middel
de wetgeving hanteert en
derhalve zeer snel aan het
uitmonden is in een
totalitaire samenleving,
waar de gedachtenpolitiek
de plak zwaait. In het kader
van dit nieuwe totalitarisme
worden taboes ingevoerd en
geldt als staatsideologie de
intolerantie van het politiek
korrekte denken.

...

Mark Grammens
Journaal
28.12.2000

...
Tussen haakjes, de koning
maakt baronnen om ze
mondstil te maken.

...

André De Moor
UIT-Magazine
Jan. 2001

Briefwisseling

Aan de leden van het Bureau en de leden van de Nederlandstalige afdeling van de Nationale Raad van de Orde der Geneesheren
T.a.v. Voorzitter Magistraat
De Heer Denis Holsters

Van: VGV

Antwerpen, 24 november 2000

Geachte Heer Voorzitter,

Op 15 maart II. zond de Raad van Bestuur van het Vlaams Geneeskundigenverbond een brief aan bovenvermelde leden van de Nationale Raad met de vraag dat de Nationale Raad zich zou aanpassen aan de staatshervorming en dat de bevoegdheid van de Provinciale Raden eveneens ondubbelzinnig zou aangepast worden aan de staatshervorming (zie bijlage).

Aangezien we tot hier toe geen antwoord ontvingen op ons schrijven en aangezien er op 9 december a.s. een algemene vergadering doorgaat van de leden van de Nationale Raad, van de Provinciale Raden en van de Raden van Beroep, met als thema de hervorming van de Orde der Geneesheren, zijn wij zo vrij onze vraag opnieuw voor te leggen aan Uzelf, aan de leden van het Bureau en aan de leden van

de Nederlandstalige afdeling van de Nationale Raad.

Namens het bestuur van VGV

Aan Dr. Yolande Avontroodt
Voorzitter Commissie
Volksgezondheid

Van VGV

Antwerpen, 28 november 2000

Geachte Mevrouw Voorzitter,
Geachte Collega,

Naar aanleiding van het akkoord dat recent werd bereikt over de splitsing van de Orde van Advokaten enerzijds en naar aanleiding van de aanstaande besprekingen over de hervorming van de Orde der Geneesheren in de Commissie Volksgezondheid anderzijds, zijn wij zo vrij te herinneren aan het standpunt van het Vlaams Geneeskundigenverbond in deze laatste kwestie.

Het Vlaams Geneeskundigenverbond heeft op 15 mei 1999 zijn algemene ledenvergadering gewijd aan het thema "De Orde der Geneesheren voorbijgestreefd of noodzakelijk?"

De algemene vergadering kwam tot volgend tweevoudig besluit.

1. De vraag of de Orde der Geneesheren nog een bestaansreden heeft in de toekomst werd positief

beantwoord. Er werd gesteld dat de voornaamste taak van de Orde blijft bestaan in de zorg voor de medische deontologie.

2. Op de vraag wat de toekomstige structuur van de Orde moet zijn in het licht van de groeiende autonomie van beide grote volksgemeenschappen, werd gesteld dat de Nationale Raad van de Orde moet gesplitst worden in een autonome Nederlandstalige en Franstalige Raad, en dat de bevoegdheid van de Provinciale Raden ondubbelzinnig moet aangepast worden aan de staatshervorming.

Volgende argumenten werden ten voordele van deze stelling aangehaald.

- 2.1. - Door de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen werd het gezondheidsbeleid in principe reeds toegewezen aan beide grote gemeenschappen.

Concreet was dit het geval voor de gezondheidsopvoeding en de preventieve gezondheidszorg evenals voor delen van de zorgverstrekking.

Hierbij verwijzen wij naar het standpunt van de Nationale

Raad van de Orde der Geneesheren van 28/2/98: "Het is immers zo dat sinds 1967 het land verschillende grondwetsherzieningen kende met onder meer in het vlak van de volksgezondheid een verregaande bevoegdheidsverkaveling tussen de federale overheid en deze van de gemeenschappen en de gewesten zodat de weerslag van de staats-hervorming op de Nationale Raad en zijn afdelingen in overweging dient te worden genomen".

2.2. - De Nederlandstalige en Franstalige gemeenschappen leggen verschillende klemtonen in de gezondheidszorg.

2.3. - Er bestaan eveneens verschillen tussen de Nederlandstalige en Franstalige gemeenschappen in de interpretatie van sommige deontologische regels.

Zo wordt bijvoorbeeld de coderichtlijn met de aanbeveling van slechts één kabinet per huisarts in de Nederlandstalige gemeenschap veel strikter toegepast dan in de Franstalige.

Door de verschillende communautaire ingesteldheid wordt bovendien de bespreking van sommige problemen die de Orde aanbelangen op de lange baan geschoven: dat leidt tot immobilisme, zodat de Nationale Raad zijn taak betreffende het geven van adviezen nu veel te weinig vervult.

2.4. - De vaststelling dat nu sommige Franstalige Provinciale Raden artsen, werkzaam in het Vlaamse gewest, inschrijven op hun

lijsten, werkt de verfransing van Vlaams-Brabant en van Voeren in de hand.

Dit is onaanvaardbaar voor de Nederlandstalige volks-gemeenschap.

Concreet vraagt het Vlaamse Geneeskundigenverbond dat:

- 1. De Nederlandstalige en Franstalige afdelingen van de Nationale Raad van de Orde der Geneesheren, door een wetswijziging, volledig autonoom worden en omgevormd worden tot een Nederlands-talige en Franstalige Raad.**
- 2. De bevoegdheid van de Provinciale Raden van de Orde der Geneesheren door een wetswijziging ondubbelzinnig zou aangepast worden aan de staatshervorming.**

Met de meeste hoogachting,
Namens het bestuur van VGV

Aan de Heer Jean-Luc Dehaene

Van VGV

Antwerpen, 4 december 2000

Geachte Heer Dehaene,

Met ongeloof hebben wij het bericht vernomen dat U in Vilvoorde een coalitie hebt gevormd samen met verkozenen van het F.D.F.

U weet dat die politieke partij "le droit de la personne" huldigt en zo op termijn het grondgebied van de francofonie wil uitbreiden.

Het laten ondertekenen van een verklaring, waarbij deze verkozenen de stelling van

hun politieke partij verloochenen, verandert niets aan de grond van de zaak. Ook het aantrekken van het "onafhankelijkheidskleedje" is slechts een doekje voor het bloeden.

Uw opzet ondermijnt de geloofwaardigheid van de C.V.P. als verdedigster van de Vlaamse belangen.

Wij vragen U de eer aan Uzelf te houden en de samenwerking met F.D.F.-verkozenen onmiddellijk op te zeggen.

Namens het bestuur van VGV

Aan de Heer Geert Bourgeois
Voorzitter VU-ID
De Heer Karel De Gucht
Voorzitter VLD
De Heer Jos Geysels
Voorzitter Agalev
De Heer Patrick Janssens
Voorzitter SP

Van VGV

Antwerpen, 18 december 2000

Geachte Heer Voorzitter,

Langs de pers vernamen we dat Uw politieke partij zich in het Vlaams parlement heeft neergelegd bij de fusie tussen het rijkswachtdistrict van Asse en dat van Brussel. Verder vernamen we dat Uw partij desondanks voort blijft ijveren voor de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel - Halle - Vilvoorde. Enerzijds schenkt Uw partij een stuk Vlaamse autonomie weg en anderzijds wil U ons laten geloven dat Uw partij de Vlaamse autonomie wil vergroten. Het is toch evident dat Uw partij, door in te gaan op deze eis van de francofonie, haar Vlaamse geloofwaardigheid, die reeds afgezwakt was door

het St. Hedwigakkoord, nu nog verder laat aftakelen.

U kan ze enkel terug opkrikken door Uw medewerking aan dit bedrieglijk project onmiddellijk op te zeggen.

Met ongeloof en ontgoocheling, Namens het Bestuur van VGV

Van Geert Bourgeois

Aan VGV

Brussel, 22 december 2000

Ik ontving uw brief van 18 december 2000. Deze aangelegenheid werd besproken op het partijbestuur van 18 december. De partij blijft onverkort op haar standpunt. Zij wenst niet dat er geraakt wordt aan de indeling in taalgebieden.

Justitie is natuurlijk nog altijd federaal. U weet best dat wij onophoudelijk strijden voor de splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde. Ik heb trouwens persoonlijk een flink aandeel in de komende splitsing van de Orde van Advocaten.

Op bestuurlijk vlak geldt de indeling in taalgebieden. Als het KB daarmee in strijd zou zijn en aanvechtbaar zou zijn, heeft de partij beslist dat er een annulatieberoep zal ingediend worden. Ook de fractie in het Vlaamse parlement zal consequent dit standpunt verdedigen.

Het is dus duidelijk dat wij op geen enkele manier meewerken aan de plannen van Duquesne ter zake.

Met vriendelijke groeten,

Van Etienne Van Vaerenbergh

Vlaams Volksvertegenwoordiger

Aan VGV

Lennik, 5 januari 2001

Betreft: Fusie Rijkswacht-districten Asse en Brussel

Geachte Heer Voorzitter,

Ik stel meer en meer vast dat de pers eenvoudigweg een politiek verhaal niet meer correct kan weergeven en welbewust verspreide loze beweringen overneemt die de werkelijkheid geweld aandoen.

Ziehier de feiten op een rijtje:

- de politiewet voorzag in één politiezorgzone per gerechtelijk arrondissement;
- art. 94 van dezelfde politiewet voorzag dat wegens uitzonderlijke omstandigheden er per gerechtelijk arrondissement meer dan een politiezorgzone kon komen;
- in 1994 werd er een politiedistrict ASSE opgericht omvattende de meeste gemeenten van Halle-Vilvoorde maar zonder o.a. alle faciliteitengemeenten (maakten deel uit van het rijkswachtdistrict Brussel) en zonder bv. Overijse en Hoeilaert (maakten deel uit van het rijkswachtdistrict Leuven);
- tot veertien dagen voor de definitieve afbakening van de politiezorgzone verklaarde de minister van Binnenlandse Zaken Dhr. Duquesne, dat er in Brussel-Halle-Vilvoorde slechts één enkele politiezorgzone zou komen;

- het Blok en de CVP diende in het Vlaamse Parlement een resolutie in met het verzoek aan de Vlaamse Regering bij de federale regering tussenbeide te komen om een meer Vlaamse oplossing te bekomen m.n. een autonome politiezorgzone Halle-Vilvoorde;
- de spoedbehandeling van deze resolutie werd eenparig door het Vlaamse Parlement aanvaard maar om druk uit te oefenen op de Vlaamse meerderheidspartijen, die ook in de federatie de meerderheid uitmaken, stelde de VU-ID-fractie voor de resolutie eerst in de commissie binnenlandse aangelegenheden te bespreken om ze opnieuw te agenderen op de eerstvolgende plenaire zitting.
- tijdens de commissiebesprekingen steunde de VU-ID fractie de CVP motie, de mede dank zij deze steun met 8 stemmen tegen 7 onthoudingen aanvaard werd.
- onmiddellijk nadien werd op federaal vlak besloten dat er met zetel te Asse een adjunct-dirco zou komen bevoegd voor zijn ambtsgebied, er zou al daar ook een adjunct-dirju komen;
- voor de VU-ID-fractie was het duidelijk: er werd op federaal vlak getracht water (Vlaamse stelling: autonome politiezorgzone Halle-Vilvoorde) en vuur (francophone stelling: één politiezorgzone in Brussel-Halle-Vilvoorde) te verzoenen.

Onduidelijk was hoever de autonomie van de politie-zorgzone Halle-Vilvoorde zou reiken en of er überhaupt van enige autonomie zou sprake zijn.

De VU-ID-fractie onderhandelde opnieuw met haar Vlaamse meerderheids-partners en onderstreepte opnieuw de eis van een autonome politiezone.

Uiteindelijk werden de Vlaamse meerderheids-partijen het eens: de federatie diende de autonomie van de politiezone Halle-Vilvoorde te waarborgen wat ook de titels zouden zijn van de titularissen van de politiezone Halle-Vilvoorde.

Op basis van dit engagement wijzigden de Vlaamse meerderheidspartijen (VLD, SP, Agalev, en VU-ID) het beschikkend gedeelte van de in commissie goedgekeurde CVP-motie. De andere Vlaamse meerderheids-partijen engageerden zich tegenover de VU-ID -fractie de autonomie van de politiezone Halle-Vilvoorde federaal maximaal te benaarstigen in het kader van wat federaal beslist was.

Conclusie:

- onafgezien van woord-fetichisme komt er een autonome politiezone Halle-Vilvoorde, die ook de faciliteitengemeenten omvat.

Ingesloten stuur ik U nog ter verduidelijking:

1. de oorspronkelijke CVP-motie

2. de plenaire goedgekeurde motie
3. een aantal persartikels terzake

Uit wat voorafgaat blijkt duidelijk:

- dat het politieke spel gevoerd wordt rekening houdende met oppor-tuniteiten en mogelijk-heden.
- de slogantaal en verbaal geweld geen resultaat opleveren.

De VU-ID fractie in het Vlaamse Parlement zal haar rol blijven spelen om los van ieder verbalisme het Vlaams regeerakkoord uit te voeren en er m.n. voor zorgen dat de andere Vlaamse meerderheidspartijen op het federaal vlak dezelfde stellingen verdedigen als deze die ze aannemen in het Vlaams Parlement.

Wat de politiezone Halle-Vilvoorde betreft blijft waakzaamheid geboden en dienen de concrete teksten en de concrete praktijk ook in de toekomst nauwkeurig gevolgd te worden, maar principieel is het autonoom statuut van de politiezone Halle-Vilvoorde verworven.

Daarenboven is het huidig statuut van deze politiezone Halle-Vilvoorde beter dan vroeger: alle gemeenten van Halle-Vilvoorde behoren ertoe, en ook op vlak van het parket is er een meer doorgedreven autonomie in vergelijking met vroeger.

We houden U verder op de hoogte.

Met vriendelijke groeten,

Aan De Heer Etienne Van Vaerenbergh

Van VGV

Antwerpen, 15 januari 2001

Waarde vriend,

Dank voor Uw brief van 5 januari ll. met de uitgebreide toelichting over de fusie van de rijkswachtdistricten Asse en Brussel. Wij publiceren hem in de eerstvolgende "Periodiek - Nieuwsbrief" van onze vereniging.

De imperialistische tactiek van de francofonie werkt met verholde stappen: de faciliteiten voor de Franstaligen, o.a. in de faciliteitengemeenten rond Brussel, werden in de jaren '60 ook door de Vlamingen aanvaard onder het mistige voorwendsel dat ze moesten dienen om de Franstaligen de tijd te gunnen zich aan te passen en dat ze uitdovend zouden zijn.

Daarom zijn we niet zo optimistisch als U in verband met de fusie van de vroegere rijkswachtdistricten Brussel en Asse. Indien de francofonie in die fusie geen perspectieven zag om haar invloedssfeer uit te breiden, dan had ze daar geen punt van gemaakt; het gaat ons inziens om meer dan woordfetichisme.

Wij blijven radicaal gekant tegen deze fusie en wij zullen - zoals U zelf trouwens schrijft - de concrete teksten, en de concrete praktijk nauwkeurig volgen.

Met vriendelijke groeten
Namens het bestuur van VGV

VGV -Bezoek

Antwerpen : **Museum voor Schone Kunsten**
Het kinderportret in de Nederlanden 1500-1700
Kinderen op hun mooist
Zaterdag 24 februari 2001 - 15.00 uur

Nog aan te raden

Charleroi : **Palais des Beaux-Arts**
Giorgio De Chirico
 (van 4 februari tot 13 mei 2001)

Edegem
 (Antwerpen) **Huis Hellemans**
Eddy Stevens – De wereld in ons
 (tot 11 februari 2001)

Gent **Museum voor Sierkunst en Vormgeving**
100 jaar vormgeving in Vlaanderen
 (tot 8 april 2001)

Laren (NL) **Singer Museum**
Camille Claudel (1864-1943) uit de schaduw van Rodin
 (tot 12 april 2001)

Marcq-en-Baroeul
 (Rijsel) **Foundation Prouvost – Septentrion**
Portraits d'Acteurs
 (tot 1 april 2001)

Antiek-beurzen

1.Brussel **Paleis voor Schone Kunsten**
46ste Beurs der Belgische Antiquairs
"Euro, goud en zilver"
 (van 16 tot 25 februari 2001)

2. Maastricht **Tefaf 2001**
The European Fine Art Foundation
 (van 9 tot 17 maart 2001)

Vergeet niet

Peter Benoit (1834-1901) Herdenking
 Zie Periodiek VI/2000 pag.93-94
 Hou – 19 mei 2001 – De Festivaldag – zeker vrij

RAAD VOOR ADVIES

Dr. J. Daels, Vlaams Kruis
Dr. E. De Bleeker, VVMV
Prof. Dr. L. Denis, V.U.B.
Prof. Dr. W. Dierick, RUCA
Dr. C. Geens, W.V.V.H.
Dr. Ridder K. Goddeeris, KULAK
Prof. Dr. A. Gyselen, K.U.L.
Dr. J. Huyghe, Kon. Acad. Geneeskunde
Dr. Baron P. Janssen, Beerse
Prof. Dr. P.G. Janssens, Tropisch
Instituut
Prof. Dr. B. Van Camp, V.U.B.
Prof. Dr. K. Van Camp, U.I.A.
Dr. R. Verhaert, V.V.K.
Prof. Dr. R. Verwilghen, K.U.L.

RAAD VAN BESTUUR

Voorzitter: Prof. Dr. E. Ponette
Ondervoorzitter: Dr. R. Vermeulen*
Secretaris: Dr. J. Van Meirhaeghe
Penningmeester: Dr. J. Dockx
Tijdschrift: Dr. R. de Beule**, Dr. J. Van
Meirhaeghe
Cultuur: Dr. R. de Beule**
Leden: Prof. Dr. D. Blockmans, Dr. G.
Celen, Dr. E. De Sutter, Dr. P. Hollaert,
Dr. P.H. Jongbloet, Dr. R. Lenaerts*, Dr. J.
Peremans, Dr. J. Van Boxelaer.

* oud-voorzitter

** ere-voorzitter

Uitgave van het VGV

- Redactieraad: Dr. J. Van Meirhaeghe, Koolkerkesteenweg 76, 8340 Oostkerke
Dr. R. de Beule, Beukenlaan 24a, 2020 Antwerpen
Dr. J. Gyselinck, Dr. R. Lenaerts, Prof. Dr. E. Ponette
- Verantwoordelijke uitgever: Dr. R. de Beule, Hoofdredacteur
- De gepubliceerde bijdragen verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de auteurs
- Drukkerij Jules De Winter, Kleine Markt 13, 2000 Antwerpen, Tel. 03/232.20.22, Fax. 03/225.15.84